

ÁZIA – prírodné pomery

PÔVOD SLOVA:

- to čo bolo kedysi Áziou, dnes voláme **Malá Ázia**
- pôvod slova je podľa jednej z teórií odvodený od základu *asu*, čo znamená *vychádzajúce* alebo *svetlo*

-rozlohou je **najväčší svetadiel – 44 miliónov km²**

-spolu s Európou ležia na **kontinente Eurázia**

hranica medzi Európou a Á: pohorie URAL, rieka EMBA, pobrežie KASPICKÉHO MORA, KAUKAZU, AZOVSKÉ more, ČIERNE MORE, úžina BOSPOR, Marmarské more, úžina DARDANELY, EGEJSKÉ a STREDOZEMNÉ MORE

hranica medzi Afrikou a Á: Suezský prieplav, Červené more a Adenský záliv

hranica medzi Amerikou a Á: Beringov prieliv a Beringovo more

POLOHA:

- 5^g + v severovýchodnej pologuľa
- Rovnobežky: Sev-pol - Kružnica, obvratník vaka, rovník (predhádza Antarktídu)
- Poludníky: 130° - v tichom oceáne (dátumová hranica)
- Oceány: 20 Severu - S. ČADSKÝ oceán z východu - Tichý oceán
20 juhu - Indický oceán + preplavené cez stredozemné more (ATLANTICKÝ oceán)

Členitosť pobrežia (=horizontálna členitosť)

-je veľmi členitá (veľká) (má veľa ostrovov a polostrovov)

-známe **ostrovy**: v Indonézii – súostrovia VEĽKÉ a MALE SUNDY (ostrovy Sumatra, Jáva,

Borneo ...) → KALIMANTAN

-Japonské ostrovy (HONŠŮ, ŠIKOKU, KJŮŠŮ, HOKAJDŮ ...)

ostrov

-Cejlón (= SRI LANKA (štát))

-Taiwan (východočínske more)

-Hainan (východočínske more)

Predná - štát Čína

-známe **polostrovy**: najväčší ARABSKÝ polostrov, India, zádná India, Čína, Laos

pol. MALÁ ÁZIA (turecko) TASMÁNSKY pol., MALAYSKY pol.

ČUKOTKA, KOTLINSKY pol.

-v Ázii sa nachádza aj najväčší záliv sveta: _____ záliv

PRÍRODNÉ POMERY:

a.) **Povrch** – pochádza z praveviny _____ (najstaršie časti Ázie sú štíty _____)